

LO TEATRO CATALÀ

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ

Carrer Diputació
125.-2.º-3.ª

PERIÓDICH SETMANAL
INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interesos del Teatro de Catalunya

ANUNCIS
Y RECLAMS

À PREUS BARATOS

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. 1'00 pesseta trimestre.

Fora. . . . 1'50 »

Artistes estranjers, 25 pessetas l' any

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas

Un any. . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims

Id. atrassat. . . 15 »

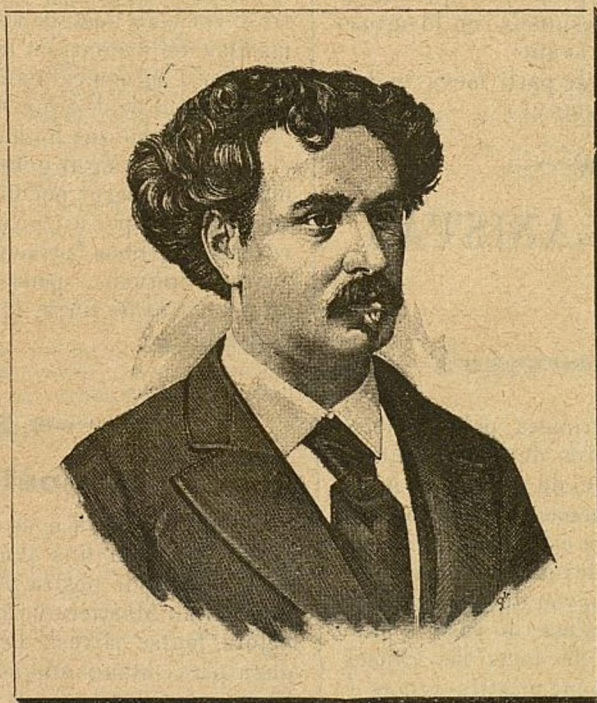
NOSTRE GRABAT

Mariano Fortuny y Marsal

Fill de Reus, la hermosa ciutat, bressol de guerrers, artistes y sabis capdals, seguí en Barcelona la carrera artística á que mostrá inclinació des de sos mes tendres anys.

Orfe de pares, son avi, home original y artista de bona fusta, endevinant lo gloriós porvenir que Dèu reservaba á son nèt, fèu sobrehumans esforços pera que aquet cursés las classes de Llotja, ahont conseguí honrosos premis fins que en pública oposició guanyá lo pensionat de pintura que aquesta provincia sostenia y sosté encara á Roma.

Alentat per sos protectors D. Bonaventura de Palau, lo pintor senyor Talarn y més tart protegit també per lo Duch de Rianzares, obtingué en la ciutat Eterna un triomf darrera l' altre. Mort ja 'l seu avi, fòu cridat per aquesta Diputació Provincial y enviat á la guerra d' Africa, ahont pintá son famós quadro de la Batalla de Tetuán y prengué aquell estil peculiar seu qu' encara no ha igualat nin-hú dels que segueixen sa escola.

Tornant de la guerra recorregué en triomf algunas poblacions europeas, produhint á son pás per París un verdader deliri entre 'ls crítics y 'ls artistes. Mes tart s'enlassá ab la distingida senyoreta D. Cecilia de Madrazo, y ficsant sa residencia á Roma, continuá la cadena de

sos triomfs fins que li sobrevingué la mort en la mateixa Ciutat lo dia 19 de Novembre de 1874.

Inútil creyem parlar de lo molt que Fortuny valia, puig sa gran reputació es universal. Unicament direm que 'l gran pintor deixá, segons indicis un hereu de sa gloria, lo seu fill Don Mariano Fortuny de Madrazo, que en sos primers passos artístichs á París y á Venecia, dóna mostras de un talent pictòrich de primera

forsa.

Descansi en pau lo gran pintor reusench y rebi son hereu la salutació que desde aquet lloch li enviem.—R.

Novas cartas d' adhesió

Seguim publicant cartas que 's refereixen á la qüestió de la Federació del Jovent Catalanista que

tenim en projecte, y per no deixar de má altras qüestions també interessants de regionalisme, destinarem una part á las cartas rebudas y á las que 's vagin rehent, y altra secció á estudis sobre punts interessants.

Aquí va, donchs, nna nova mostra del antussiasme per nostra idea: «¡SEMPRE AVANT!—Lo nostre germá en patria y en ideas, l' entussiasista Sr. Ruiseç, titulaba sos articles «Al jovent de Catalunya», y jo, com aludit y en la mida de mas pocas forsas, vull també contribuir al augment d' eixa atmósfera catalanista que ja comensa á respirarse entorn de LO TEATRO CATALÀ per lo camí dreturer y ben definit que en la qüestió regionalista porta.

Llegit lo primer article ab intima complascencia y gran entussiasme, vaig esperar lo segón; y ab la goig mes gran qu' he tingut en ma vida, los vaig ensenyar tots dos desseguida á amichs meus, y desseguida vam ser tres, quatre, cinch y mes germans en ideas.

Posat á discussió incontinent lo modo de plantejar las ideas exposadas pe 'l senyor Ruiseç, trobem que lo millor seria donar publicitat á un projecte ó programa entorn del qual s' anessin sumant forsas, convocar després reunions y per medi de conferencias de carácter popular, constituir núcleos que si bé en un principi fossin de pochi individuos, anessin després fent rotllo.

Per aixó seria precis que tots los que s' associessin, deixessin á la porta las mesquinesas d' altres qüestions pera ficarse no més en la idea primordial que ha de ésser nostra salvació y que jo resumeixo en lo entussiasista crit de ..., ¡Catalunya y avant!

Una abraçada al Sr. Ruiseç de part meua y dels meus amichs.—V. JAUMOT MAGRINYÀ

FORSAS CATALANISTAS

I

La classe baixa ó Estament obrer

¡Bras dret de la Pàtria!... Primera palanca de sa llibertat... primer y mes numerós de sos exércits... munió abigarrada y multiforme de pagesos, marxants y obrers de totas arts y menas, á vosaltres me dirigeixo en primer lloch, perque en la resurrecció de nostra terra, haveu d' ésser al devant, en primera línea, y en defensa de la Patria haveu de sacrificar la sang de vostras venas y la fortaleza de vostres pits.

¡Massa anónima, defensora de tolas las causas justas, á las que sempre has donat mártirs ignots y humils, mes no per xo menys gloriosos... ¡salut!

Desde las columnas d' aquest humil setmanari, á vosaltres me dirigeixo ab la creencia d' ésser escoltat, si no aplaudit. Si no puch portar la convicció á vostres cervells, culpa será de ma insuficiencia, nó de que siga dolenta la causa que apoyo, perque aquesta per si sola 's defensa.

Vosaltres, obrers del camp y de la ciutat, heu de ser lo tot en lo triomf de nostra causa.

Lo tot, perque són la classe mes numerosa, perque son la classe que dóna popularitat en las manifestacions polítiques, entussiasme en los actes patriótics y soldats en lo jorn de la batalla.

En un de nostres anteriors articles déyam: «Lo jorn que la idea catalanista esiga en lo cervell de tots

los catalans, Catalunya será lliure;» y avuy. parodiantho. ayudirem que 'l jorn que 'l bras obrer siga catalanista, tindrem pàtria. Perque allavors, encara que siga una patria artificial, de pura imaginació, lo temps insensiblement l' anirà convertint en realitat.

¿Y perqué la idea catalanista no ha posat tant fondas arrels com los verdaders patriotas voldrian, en la classe baixa?

En nostre concepte, perque encara cap de las fraccions *soi disant* catalanistas, ha fet una exposició clara, terminant, enérgica, ab bonas solucions immediatas, de nostras doctrinas; y sobre tot perque no s' ha cuydat de popularisarlas, perqué las classes populars, al conéixer las doctrinas regionals de una manera deficient ó adulterada, no las han comprés, y d' aquí que no hajan tingut simpatía á ellas y s' hajan inclinat á solucions incoloras y suicidas com las de la política madrilenya, ó radicalissimas com las del socialisme y la anarquía, verdaderas vibras sociales, asesinos del mateix poble.

A nostre parer, la doctrina regionalista, siga á Catalunya, Valencia ó ahont se vulga, déu anar sola, sense viurer consociada ab cap altre partit de la nació espanyola, lliure y pura. Aixís es com, guardant tota sa energia y sense trabas de cap mena, podrà arribar al seu fi. Aliarla ab cap altra doctrina política forastera, es matarla.

Deixen, donchs, ¡oh obrers catalans!, tota eixa munió de creencias heterogéneas ab l' esprit de nostra terra y ab nostras costums, y en los comicis, en las filas del exércit, en la amistat y al fons de vostras llars, sigueu catalanistas de cor y aneu desinteressadament al bé d' aquesta regió volguda.

¡Tant de bó que ho haguéssiu sempre fet aixís!

No hauriau sigut governats per madrastra que jamay vos ha tingut per fills, ni hauriau sigut trets de vostras casas per estranys y obligats á anar á deixar vostras llágrimas primer y vostres óssos després á payssos llunyans, pena de morir de fam en un recó d' aquet tros de terra, lo mateix ahont fon gronxat vostre bressol.

M. RUISEC.

Demostracions (*)

Causas ajenas á nostra voluntat nos han privat de donar á llum fins avuy la sabrosíssima carta del ex-president de nostra perinclita *Associació Musical* don Enrich Masriera y Colomer. Párin compte nostres lectors, féntse cárrech de las rahons que dit senyor alega pera obtenir una solemne y pública retractació de un extrem respecte al que, per ara, ningú ha exhibit probas per obtenirla.

Consti, donchs, que la *Associació Musical*, ocupant sa presidencia lo senyor citat, deixá de pagar un compte de 200 y pico de pessetas primer y després rebaixat á la meytat, presentat dos vegadas per l'apoderat del Excm. senyor don Evaristo Arnús.

Aquí va la carta y al peu los comentaris que posem per numeració:

Hi ha un timbre que diu «Teresa Margarit, Molas, 26, pral.» y luego segueix:

«Barcelona 19 Setiembre 1891.

Amigo Vidal: Si me hallé sorprendido al leer su artículo 1.º del TEATRO CATALA, muchísimo más me encuen-

(*) Véjis LO TEATRO CATALÀ (Núm. 65.)

tro hoy por haberme enterado por el amigo Roig de la circunstancia que le sirvió de base para emitir la especie de que fué objeto de reclamo en mi anterior.

Supongo no ignora Vd. la amistad con que le he distinguido recientemente (1), como tampoco que fui el promovedor para que se incluyera su respetable nombre en la candidatura para la Junta Directiva del corriente ejercicio, cuales indicaciones mías fueron acatadas (2) por mis compañeros de Asociación que todos saben mis deseos jamás desmentidos en pró de nuestra Asociación, de lo cual tuve la indecible satisfacción de ver á Vd. elegido como vocal de la actual Junta Directiva. Ahora bien; al regatearme Vd. en su artículo (después de inmerecidos elógios á mi infima personalidad) una de las pocas satisfacciones resultantes de mi gestión en la Presidencia como es la de haber dejado saldadas todas las cuentas con un remanente de superávit de más 200 pesetas á favor de la Sociedad como podrá cerciorarse Vd. si examina el acta de la sesión de fin de año 1888 en que muy claramente consta, francamente me produjo una impresión desagradable, lo cual perfectamente comprenderá si cambia los papeles convirtiéndonos V. en el criticado y yo en el articulista. Todo ello no quiere decir que Vd. en su primera parte haga más declaraciones de las cuales en su fondo ya sabe Vd. me hallo conforme; mas precisamente por lo que me interesa dicha polémica que hacetiempo vienen sosteniendo en el TEATRO CATALA, de la cual me hallo al corriente y en la que con gusto hubiera terciado á no vedármelo consideraciones de diversa índole, repito, que hubiera podido asesorarle con historias y datos como nadie más en la Associació podría darle. Agradézcole mucho el que haga justicia (3) á mis aficiones musicales y debo advertirle que desde la época en que empezó Vd. á publicar sus críticas musicales en «La Renaixensa» y otros periódicos catalanistas, he seguido paso á paso, estudiando y coleccionando, no solo en sus escritos, sino en todos los de los demás críticos empezando por el eminente Piferrer, el inolvidable Marsillach, hasta al mismísimo Rodríguez Alcántara. Todo ello me sirvió de base para fundar la actual Asociación, no con fines raquíticos, sino con ideales grandes, muchísimo más que los que persigue ahora. (4) La discordancia consistió en los procedimientos que el estudio y la práctica me aconsejaba emplear para llegar á adquirir la difícil y ansiada concordia entre maestros. Como la envidia roe de continuo y el fruto particular de la cosecha musical-colectiva ya sabe Vd. que es amargo, de aquí el que abandonára en mejores manos la dirección de nuestra Sociedad. Sobre su resultado se puede escribir y comentar, y *no seré yo de seguro quien apruebe dócilmente todo cuanto se ha hecho, ageno á mi gestión*. (5) De todos modos, amigo Modesto, de su amistad y caballerosidad espero que en la forma más natural y menos enojosa, haga constar que el asunto de las cuentas (*á pagar*) se mencionó por una mala inteligencia, ya que solo se trataba en verdad de un conflicto administrativo que promovió un dependiente del señor Arnús y que en mi calidad de defensor de los intereses de la sociedad no quise aceptar (6) en ningún modo,

(1) Nostre estimat company senyor Vidal, en la época á que s' refereix lo aenyor firmant de la carta, ni de nom, que artísticament no 'n té, ni personalment lo coneixia. Com també nostre amic ignoraba que al éssor nomenat vocal de la Associació Musical, ho fós per mandat de dit senyor Masriera. De totes maneres, consti de un modo clà y terminant que 'l senyor Vidal, ni allavors ni després ha buscat al senyor Masriera, com no ha tingut que menester ni son nom ni sa sombra, y per lo tant que no s' ha tingut per distingit ab sa amistat.

(2) Modo absolut que faria plorar sino s' tractés d' una societat de noys. Dispénsim lo advocat senyor don Eduardo Minguell, actual vice-president de dita Associació.

(3) ¡Quanta petulancia! ¡Pobre senyor! No va conèixer que alló era aixero de goma. ¡Santa ignocencia!

(4) Aquí apretan, senyor Rodríguez. Y tanta importancia que havia prés la Associació tenint de president al célebre autor de una tercera romança sense paraulas, sens haver ningú vist las 1.ª y 2.ª que no existien.

(5) Segons noticias, en la Junta General celebrada 'l día 27 de Desembre últim lo senyor Masriera no va obrir la boca pera formular ni 'l més petit càrrech á la Junta Directiva de la que'm formaba part lo seu simpàtic amic senyor Roig. ¡Quina formalitat!

(6) No va pagar, es lo que té que dir lo senyor Masriera, posant d'eix modo en mal terreno *per dos vegadas*, la respectableíssima firma del apoderat del Excm. senyor don Evaristo Arnús.

Molt devia influir en no portar l'aasumpto als tribunals

resolviendo de común acuerdo con el señor Arnús (Q. E. P. D.) el tal conflicto, á beneficio de la Sociedad y tal como con dos meses de anterioridad teníamos pactado antes del 31 de Diciembre en que por mi dimisión dejé mi cargo.

Esperando tener el gusto de verme favorecido con alguna de las tuyas y deseando se restablezca su delicada salud, se despide su amigo.—E. Masriera.»

Lo senyor Vidal no contestá á una carta tan plena de petulancia com han vist nostres lectors, cosa que no haguerm fet nosaltres.

La nostra contestació haguera sigut enviar al expresident de la Associació Musical de Barcelona, uns caminadors y una gorra de cop. Quant publicarem la carta del senyor Roig nos extendrem en més consideracions. Ara havem ocupat massa espay.

R·MEU S·NTACLARA.

Tic, Tac...

¿Quina festa hi há en mon pit
que tant batega 'l meu cor?;

Mon cor se sembla á un rellotje,
mon cor es un niu d' amor:

tic, tac, tic, tac,

tic, tac, fa 'l meu cor.

Segons avuy m' han contat,
lo rellotjer es l' Amor

—Rellotjer, bon rellotjer,
atura un xich per favor:

tic, tac, tic, tac,

tic, tac, fa 'l meu cor.

Y si com crech tu ets la clau,
nineta, del meu dolor,
vés si pots calma ab tos besos
la febre del meu amor:

tic, tac, tic, tac,

tic, tac, fa 'l meu cor.

ADOLF CAMPS Y CORTÉS

Després del Carnaval.

(A una qu' anaba disfressada de xina.)

Prou que 't vegeren tots aquells qu' anaren
lo tercer dia á contemplar la rúa,

pera poder obtenir lo valor dal compte presentat, l'estat de insolvencia de la Associació Musical, puig debíansaber don Evaristo y son apoderat que'l actiu de la societat era, com es, zero.

Tot l'any 1891 tingueren lloch las Juntas Directivas, en lo carrer del Gobernador, 8, 1.º servint pera la presidencia una taula petita de fusta pintada y vella que no era de la Associació: la deixaba'l conserje. Los individuos de la Junta tenian que sentarse en cadiras blanques de las més ordinarias y que tampoch eran propietat de la Associació: eran llogadas. Ni un quadro, ni un dolent portier, ni una miserable estora que mitigués lo fret intèns en las geladas nits del passat iver, hi havia en aquella sala. La biblioteca está en la imaginació dels pobres que pagan lo duro per trimestre y creuen sa existencia perque la mencionat Reglament. Los de la Junta saben qu'es un armari, forma taula de nit, que no tanca sino uns quants quartets de Haydn, Mozart, Beethoven, etc. etc., més coneguts pels que no son de la Associació, que'l A, B, C. Més semblava alló l'estancia de gent de mal viurer que punt de reunió d'una Junta Directiva de societat artística.

Donchs be, sabent aixó 'ls senyors Arnús y son apoderat, acreedors de dita societat, es fins natural y lògich no insistissin en cobrar las 100 y pico de pesetas á que van rebaxar la segona vegadas las 200 de la primera.

¡Sí, encara que xina, d'uyas ona cúa.....
de joves que tas gracias conquistaren!...

Jo, 'l mes d'itxós de quants t' afalagaren,
si al esbronearme vas mostrarte crúa,
quant després te vaig dir la vritat núa
nos vam fé amichs, com tots prou ho esmentaren,

Si ab lo rostre tapat èras divina,
al descrubrírtel jo vaig perdre 'l tino:
per 'xó mon cor á aymarte s' encamina,
Mes si m' enganyas..... faig un desatino,
que, si tu anabas allavórs de xina,
jo no ho soch, ni he anat may vestit de xino,

ANGEL RIUS VIDAL.

REVISTA TEATRAL

Romea.—Diumenje á la tarde 'spesá en escena en aquet popular teatro la preciosa obra del dramatur D. Frederich Soler. *Lo Plor de la Madrastra*: obtingué un desempenyointatxable, tenint al numerós públich que omplia de gom á gom tan elegant coliseu, continuament suspés del llavis dels actors.

Lo senyor Martí féu un *Rey* de debó, la senyora Clemente (P.) una *Reyna* digna del nomenat rey y la senyora Clemente. (A.) una *Rosa* fins allá.

Tívoli.—Apesar de la inclemencia del temps se vegé concorreut aquest teatro lo prop-pasat diumenje al dematí, per donarse en ell lo concert vocal é instrumental, dedicat á millorar la sort del jóve barítono y conegut director de coros D. Francesch Gabaldá.

Lo programa anunciat fôu objecte d' alguna variant, á causa de falta de ensaijos. La orquesta, baix la direcció del Sr. Zubielqui, estigué acertada. Los coros, dirigits per lo Sr. Aufruns, cumpliren bé, particularment en lo himne *La Marsellesa*. Lo baix senyor Barceló estigué regular en l' aria de *Gli Ugonotti* y en lo solo de *La Marsellesa*. Lo barítono Sr. Creus, bé en l' aria de *Donorah* y abdós bè en lo duo de *I Puritani*. Lo quinteto «España» tocá en compte de la sinfonia de *Marta* que estaba anunciada, la sinfonia de la ópera *Norma*, y també executá un *pout-pourri* de aires nacionals, sent aplaudidíssim y vejentse obligat á tocar una nova pessa.—Lo quarteto A. B. C. D. també ohiren aplausos en lo concertant de *El reloj de Lucerna* y en lo terceto titolat: *Dicha soñada*.—Lo concertista de guitarra Sr. Godia estigué bé en la execució dels dos números que li pertocaban, principalment en l' últim que tocá ab los ulls envenats y la má esquerra enbolicada. La societat «La Banya» cantá un coro, composició del beneficiat, que té per títol *La cansó del tururut* en lloch del coro *¡Pobreta Catalunya!* que estaba anunciat. Aqueixa societat, junt ab lo centro coral «La Unión» de S. Martí, cantá 'l coro humoristich *Las naciones* dirigit per son autor lo Sr. Durán. Lo terceto «La Trompeta» fou aplaudidíssim en sas satíricas coplas que 's vegeren obligats á repetir varias vegadas. La festa resultá bona y al mateix temps de profit, puig al beneficiat li quedá un sobrant liquit de setcentas vint y sis pesetas quinze sentims. La concurrencia surti satisfeta del concert.—M.

Tívoli.—*Las Reformas*, revista bilingüe dels SRS. PONS Y GASSÓ, música del MRE. GIMENEZ.

Calcada aquesta obra sobre 'l patró de *La Gran-via*, té l' inconveniet de no oferir novetat. Es vritat que está escrita ab certa gracia y que 'l diálech es

animat y conté molts xistes; pere com lo públich ja ha vist tantas vegadas de la tan manosejada producció castellana avans citada, troba que la de que parlem no fa 'l efecte que produhiria si la idea hagués resultat original.

La música per sa part, si be airosa y agradable, adoleix naturalment de estar composta per situacions massa gastadas y se ressent també de falta d' originalitat.

La escena més notable que hi ha en *Las Reformas*, es la final, ó siga la del Congrés; y com aquesta es verdaderament una idea nova y ben trobada, vá agradar á la concurrencia.

Ha tingut, donchs, aquesta obreta un éxit regular, havent fet que no fos més gran la pobresa ab que ha sigut presentada, perque tant en vestuari com en balls y decorat, es de lo mes pobre qu'hem vist en lo teatro del Tívoli.—P. DE R.

Calvo-Vico.—La companyia que baix la direcció del senyor Arolas actúa en lo teatro de la Gran-via, fa tots los esforços imaginables pera lograr lo favor del públich. No contenta ab donar funcions *mónstruo*, ha aumentat lo seu personal ab la simpática actriu senyoreta Panadès quedebutá lo passat diumenje y fou ben rebuda del públich en las produccions *Los amantes de Teruel* y *La Ducha*. Al vespre doná la primera representació en lo mateix teatro la societat *Tertulia del Ensanche*, ab *La Esposa adulta* y l' incomparable velocipedista M. Champion.

Tant en la funció de la tarde com en la de la nit, la concurrencia fôu numerosa, especialment en la primera, recullint molts aplausos totas las parts de la companyia sobre tot la senyora Joaní, la senyoreta Panadès, y los senyors Arolas, Coll, y Güell.—Ll.

BELLAS ARTS

Romea: Decorat del drama HYDRO-MEL.

Encara que de costum, es molt de alabar que las dugas empresas de teatro Catalá, no escasejin en cap de las obras novas, lo construir decorat exprolés donant ab aquet procedir llissons á las empresas y juntas de propietaris que, donántselas de encopetats, aprofitan aplichs y decoracions de la centuria passada quant se tracta de presentar una nova obra, com está passant ara en la actualitat en nostre gran Teatro.

La sola decoració pintada per D. Felix Urgellés, que serveix en los tres actes de la tragedia *Hydro-Mel*, produheix bon efecte, per la varietat de líneas y color d' época. Lo color es ajustat al natural y sols trobem que la lluna, (últim efecte pictórich del acabament del acte tercer) es un poch petita y que deuen rian los maquinistas tenir lo cuidado de que no pujés ab sotragadas, perqué aixis fins distreu la atenció del públich.

Felicitem al Sr. Urgellés per sa última creació y á la empresa per lo cuidado posat en que tots los accessoris y trajos fossin ajustats á la época.

U. D. O.

SECCIO DEL GRACIOS

¡Pobre Elátzer!

Curt de vista, sens ulleras
y arrupit al vetllador,

treu la llengua y clava tatxas
un sabater mort de són.

Nostramo fa mala cara,
y la bombeta pitjor.

Es de nit, fa un fret que pela,
no passa un' ànima y plou.

En un plat de cou-dinar
hi há en remull un rosegó,
y entre mitj de las pastetas
trist, magre, aixelat y coix,
un pardal novell pidola
en continuo tremolor.

Ja deixa l' home 'l martell,
ja fa grunyar lo nyinyol,
ja estiraganya lo cuyro,
ja agafa lo brunyidor,
atacona que atacona
solemnement silencios.

A los peus hi tèn un gibrell
ple de cendra y sensé foch.
Entra 'l fret per las escletxas,
y ab lo fret vé lo terror
de vent, xáfex y llampechs
y terratrèmol de trons.

Nostramo se tira enrrera,
baixa 'l cap y tors lo coll,
y deixa cáurer los brassos
que está que no pot fer l' ou.

Gira 'ls ulls a la porrona
esperantne algun consol;
la porrona tota aixuta
li signa 'l cel ab lo broch;
mira en 'l ayre y veu goteras,
y s' aixeca lent un bot.

—«¡Sexanta anys de pega (exclama)
sexanta anys!—Y ab lo puny clos
se venta tres cops al nas
no podent trobarse 'l front.

—¡Pega fou avans del part
(murmura) y per 'xo sò hort,
y pega en lo part també
lo haver nascut setmesó,
y pega després del part
lo anar sempre á tomballons,
y no sent fill de ningú
ser lo criat de tothom!

Vint anys de fusell y ranxo
en temps de *Napoleon*;
deu anys de tam y fusell
mentres va haverhi facció:

ara sigas miliciano;
ara ja ho has sigut prou.
Aquí caych, aquí m' aixeco;
patint fret, patint calor,
may hi passat de posar
mitjas solas y talons!

Y un gos pater que recullo
jay, fidelitat de gos!
que se'm menja la carn d'olla
l' endemà y 'm deixa sol!

¡Si aixó no es pega, ni may!
No tinch foch, no tinch claror,
no tinch ví, ni fills, ni pares...
¡Vinga la corda del pou!—

Y tal dit, tal fet: la agafa,
hi fa un llas escorredor,
la penja en un clau del sostre,
s' enfila en dos esglahons,
fica lo cap en la baga,

y repenjantshi de cop...
se trenca 'l clau, ell va á terra
y 's fá un xiribech tan gros,
que deixantlo estabornit
ne raja la sang á doll.

Piula 'l pardal famolench,
y s' apaga lo llum del tot,
cubrint de piadosas sombras
las miserables afliccions
de aquell sabater de pega...
¡imatje del Criador!

ROBERT ROBERT

(De «Un tros de paper.»)

Cantars bilingües

*Hay alegrías que matan,
hay lágrimas que consuelan,
vidas que donan la mort,
y merts que treuen de pena.*

*Beatriz tiene un espejo
con el que se vuelve loca,
porque cada día 's veu
lo seu nas sota la boca*

*Yo conozco á una mujer
que me juró amor eterno,
y al cap d' un mes, se'n va aná
á la Habana ab un sereno.*

*Vayan al traste las penas,
y venga aún otro cantar,
Pero ¡cál ¿cantars bilingües?
lo qu' es jo ja he acabat.*

RUCH NAFRAT.

Refrans adobats

*Al estiu... fa caló
Preguntant, preguntant.....s' enrahona:
Cap geperui.....tè la esquena dreita.
Que no tè pa.....no 'n pot menjar.
Si tens pa sech.....rosegas més.
Ab temps y palla.....creixen los burros.
Dihent las veritats.....se fa anar la llengua.
De diners y de hondat.....ningu 'n tè prou.
En temps de fret.....se matan los tocinos.
Ull que hi veu.....no es de cap cego.
Qui fa un cove.....tè mans.*

J. G. V.

Memorias d' un comediant

CAPITUL II

Una infamia

Per las cantonadas del carrers de Vilanova, en uns
cartells ab moltes coloraynas 's hi llegia un quadro
de companyia dramática 'hont hi figuraban gran nú-
mero d' artistes, molts d' ells de pura imaginació,
com es costum molts cops ferho. Fins en aixó 's de-
monstra en lo teatro l' afany d' augmentar los cosas.

Conegats ja eran alguns dels noms del cartell; ab

tot, dos d'ells eren los que més cridaban l'atenció, tant per ésser del tot desconeguts, com per figurar en las llistas com á primeras parts.—Eran aquets:

Primeros galanes jóvenes

D. Modesto Trussó y D. Martín Ridauri.

—¿Qui son?—tothom preguntaba.

—¡Oh, no ho sel!—tothom feya per contesta.

—Donchs ja 'ls veurem.

—Ja, 'ls veurem.

Y electivament, la nit del debut lo teatro s'ompléná de gom á gom, ansiós tothom d'ésser lo primer en donar son parer respecte al mérit dels artista.

Lo conjunt no desagradá, la refinada direcció del primer actor Sr. Prieto armonisaba be 'l quadro, si be aquet presentá alguna tara, mitj coberta tot ab tot.

A la setmana, la premsa local al parlar de la companyia, ab poca variant ho feya en lo següent sentit: «De la companyia que debutó en nuestro teatro Principi-
«pal, debemos decir que cuenta con elementos suficien-
«tes dignos del publico vilanovés. En la ejecución del
«drama *Bienaventurados los que lloran!* se mostraron
«todos los actores bien sabedores de sus papeles.

«En el juguete cómico *Esos son otros Lopez*, el
«Sr. Ridaura se conquistó por completo las simpatías
«del público, por la naturalidad y vis cómica que
«supo dar á su papel»

Surtir á llum las gacetillas y aixecarse cert ram-
rum en la companyia en contra de 'n Ridaura, tot fou una mateixa cosa.

—Jo no faig cas dels periódichs.—deyan tots.—Mes tots los llegian y 's reunian en corro per esbravar son despit. Qui mes soroll movia era 'n Trussó.

—¿Per quins set sous (deya) sols se parla d'aquet Ridaura? ¿No sòch jo mes actor qu'ell? ¿No he fet mes teatros qu'ell? Total ¡perque va encertar lo paper d'una pessa, ja se 'l ha de posarals núvole? ¡Ah! deixen que jo entri en treball: ja veurem que guanyará.

Y la temporada continuaba ab éxit creixent per en Ridaura, que franch é ignocent en tota obra, estudiaba sos papers ab la alició propia de tot aquell artista que ansia ser algo mes qu'un autómata de l'art, Sos companys, lluny de mostrarse tal com eran de cor, l'afalagaban ab manya pera ferir-lo millor per la espatlla, sistema vell en lo teatro, ahont may se fa res cara á cara, ahont l'art de fingir salta pe 'l prosceni, surt de la sala d'espectacles y penetra sense miras ni trevas en lo lloch mes intim de la víctima pera clavarli mes segura panyalada,

Lo cop traicioner no 's féu esperar.

La vida teatral es la vida mes accidentada que en lo món hi puga haver: per molt que se 'n sápigá, may se 'n sab prou: sempre 'n surten de noves. L'actor que 's proposa una cosa, per impossible que sembli á primera vista, may ho es prou que ajudat per las circumstancias, no ho consegueixi, y si es per fer mal á algú, encara més.

En Trussó havia jurat danyar tant com pugués al jove Ridaura; y mes aviat ó mes tart, aquet tenia que sufrir lo pés de aquell jurament. Pero ¿perqué aquella inquina? ¿Perqué aquella enveja en contra d'un actor senzill, d'un company si 's vol? ¡Ah! be prou que l'apuntador Ramón, home bregat en lo teatro, ho deya:—Si als actors no 'ls aplaudissin may, no hi haurian tantas *matrículas*: los aplausos molt sovint se transforman en bofetadas, y las bofetadas cóuhen.

No feya ben bé tres setmanas que havia comen-
sat la temporada, quant per tot Vilanova corria que 'n Ridaura se la corria ab la dama jove de la compa-

nyia. ¿D'ahont havia surtit la primera veu? Ningú ho sabia; á tothom li havian dit. ¿Qui? *Fulano*—Y á *fulano* ¿qui li hadit?—*Mengano*.—Y Mengano ho sabia per boca de *Zutano*.—De modo, qu'entre *Fulano*, *Zutano* y *Mengano* la bola de neu creixia, creixia, fins que arribant á oídos del pare de la dama en qüestió, home tan bó per un *barrido* com per un *fregado*, prengué la assumpto tan á pit, que semblaba que 'l món tingüés d'enfonsarse.

Just es que un pare, tractantse de l'honor d'una filla, s'exalti, si; pero 'l pare de que's tracta era pare de *comedia*; es dir, marit de la mare de l'actriu, res més que *marit*, y encara no faltaba qui deya... ¡Se 'n diuhen tantas en lo teatro!... Aquets *pares* que *tenen* fillas actrias que *van bé*, tot ho passan, tot menos pérdrer la *filla*, puig al pérdrer-la ja 's compren que perden son *modus vivendi*.—Si la noya (diuhen) trobés una persona que la tragués del teatro, *santo* y *bueno*; ¿pero enredarse ab un actor? ¡Cá! ¿Cóm quedaria jo? ¡Prou diners que 'm costa!

Ridaura, ignocent de tot y amich de deixar las cosas en son lloch, negaba ab forsa lo que de boca en boca corria; mes com més s'esforsaba en fer creure lo vritat, menos se 'l creya. Una circumstancia vingué á complicar encara més la situació: La dama jove que en un principi negaba la existencia de sos amors ab en Ridaura, de cop feu confessió á la característica de la companyia, de que tot lo que 's deya era vritat, donant com proba patenta de lo que deya, l'estat de salut en que 's trobaba.

A la característica, que per desgracia era la essencia de la xafarderia, va faltarli temps pera explicar lo cas á tothom en lo primer ensaig.

Devant de tals noves nd hi cabia cap dupte.

—¿Mes com se explica qu'ells dos ni se enrehonin?—deyan alguns.

—Molt senzillament—contestaban molts altres.—Perque ell no vol reconéixer la seva falta.

—¡Quina infamia!

—¡Quin mal cor!

—¡Quin mal pare!—exclamaban tots aquells poch ó gens versats en los negocis de bastidors.

ANTÓN MOSTASSA.

Véginse los números 66 y 63.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

Divendres passat van fixarse unas tiras-cartells en molts cantonadas, anunciant pera diumeu se-
güent una série de funcions en lo teatro del Circo per la companyia del galán D. Ricardo Simó.

Y, en efecte, diumeuje....no hi va haver funció en lo teatro del Circo y 'l senyor Simó va donarne en lo Principal de Matoró.

¿Quare causa?

¡La mala sombra qu'encara no ha desaparegut d'aquell local!

Y dich *mala sombra*, perque 's tractaba de qüestió del llum, tota vegada que la societat Lebón volia cobrar un deute anterior de gas y per 'xo 'ls va deixar á las foscas.

Re, un negoci com S. Ramon; ¡nonnato!

***

¡Llástima!

Si, 'ls actuals arrendataris, á mes dels recursos que no 'ls faltan, coneguessin lo negoci ó estessin guiats per bon Cicerone, encara podrian realisar antes de

Pasqua alguna cosa en bé del Art y dels propis interesos.

La abundancia mata la fam.

Aquesta máxima déu tenir present un colega que té, segons diu, molta col·laboració.

Per aquet motiu sens dupte será que no admet la la d' aquells col·laboradors que envian escrits també a Lo Teatro Catala.

Així 'ns ho diu qui pot saberho.

No li alabo 'l gust; pero, en fi, cada hu per 'lla 'hont la enfila,

¿Es convenient que en lo teatro 's cantin coplas satíricas sense sustancia y del gust mes detestable, encara que las cantin apreciables individuos de societats humorísticas?

¿Pot portar aixó cap bé als *escribidors* de insulsa y desvergonyida lletra?

¡No, no, y no!

Donchs, ¿perqué certas empreses no han de mirarse mes en consentir lo que perjudica al teatro y desmoralisa al público?

¿No ha vist la del Tivoli, per exemple, lo que desdiuhen d' un local important algunas coplas que dimars van cantarse?

¿Oreu que 'l teatro es lo mateix que un café en vetlla de Carnestolts?

Soch partidari de las societats humorísticas; pero aconsello als Directores no admetin may xabacanadas é indecencias que las pugan desacreditar y fer desmerèixer.

LO PALVORISTA.

REUNIONS PARTICULARS

LA EUSKALDUNA.—Doná lo passat diumenje una funció *gatada* com totas las sevas, posant en escena *Los valientes*, *Tío, yo no he sido*, *Las Carolinas*, y *La salsa de Aniceta*. En elogi de la companyia, hem de dir que las obras, si s' acabaren fóu per miracle, puig que públich y actors á mitja representació ja no podían aguantarse 'l riurer. No citarém cap nóm d' actor, porque en los cartells, la major part de 'ls noms eran *camama*.

Fins á la altre.—R.

LA BRUJA (Olimpo).—Várem assistir diumenje á la funció que doná tan important societat.

La producció escullida fón *Lo Sublime en lo vulgar*, que obtingué un desempenyo bastant notable baix la direcció del Sr. Prats, no obstant lo difícil de la obra.

No parlem dei demés executants, porque després de donar mil explicacions avans de poguer entrar, no 'ns fóu possible trobar qui 'ns enterés del repartiment de dita obra.

ALMOGÁVAR.—Al entrar en lo bonich saló d' espectacles de la societat que 'ns ocupa, s' estava representant *La Butifarra de la Llibertat*; pero com los socios que preñan part en dita obra, feyan tot lo possible pera fastigujar al públich, várem abandonar lo local, esperant per altra ocasió lo poguerne fer elogi.

Dispensin dits senyors; pero hi ha bromas que no 's poden fer en unas taulas y devant de una concurrencia.—A. LL.

ROGER DE FLOR.—Com de costum en aquesta important societat, se posá en escena lo diumenje passat dos aplaudidas pèssas y un monòlech, essentne la primera la titulada *De vuelta al otro mundo*, distingintshi de un modo especial los Srs. Serrat (E) y Serrat (J. M.).

Seguí luego l' aplaudit monòlech del inolvidable actor D. Lleó Fontova, *L' últim grahó*, desempenyat d' un modo admirable per lo Sr. Serrat (J. M.), qui rebé grans aplausos al finalisar.

Per últim, se posá en escena la aplaudida pèssa castellana *El censo*, distingintse en ella la senyoreta Paz, cumplint los demés sos respectius papers á conciencia.

Terminá tan agradable festa ab un magnífich ball ds societat.—L. M.

CENTRE DE EBANISTAS.—*Cofis y mofis y Vivir para ver* feren sens lo gasto en dit Centre lo diumenje passat.

En la primera debém fer constar que 'l Sr. Vallverdú, atenent nostras indicacions n' ha tret honra y profit, puig quedém curts dihent que l' obra fou posada magníficament.

Lo Sr. Villa, en lo paper de *Platería* estigué acertadíssim.

Ajudaren á la bona interpretació de la mencionada obra las damas y 'ls Srs. Palau, Caylá, Salomó, Ramos, García y Vallverdú. Aquest últim s' encarregá del insignificant paper de *Notari*, apartantse per complert de la rutina de la majoria dels directors que sempre procuran quedarse lo paper que mes los hi quadra.

SALÓ DE DESCANS

** La primera dama jove Sra. Tarés ha entrat á formar part de la companyia de D. Ricardo Valero que treballa en los teatros de Badalona y Gracia.

** En la funció que va donar l' altre diumenje la Societat «Cervantes» de S. Martí de Provensals, va ser molt ben rebut lo drama *Mal pare* (del Sr. Roca y Roca, havent obtingut justos aplausos las Sras. Abella y Galcerán, lo primer actor D. Miquel Rojas y 'ls senyors Sangenis, Santo y demés interpretes.

Lo Sr. Rojas va estar acertat en extrem en son important paper, y en dita funció va deixar sentat que, tè bonas disposicions pera 'l género cómic, puig va fer ab bastanta gracia lo principal personatge de la sarsueleta *¡Dorm!*, secundantlo la Srta. Navarra que si estudia, podra ser una bona tiple, y 'l Sr. Ribas.

** Hem rebut en la Redacció «Lo Teatro Regional y «La sardana»; lo primer d' aquesta ciutaty 'l según de Palafrugell. Gracias y no deixarem de honrarnos ab lo cambi.

** La companyia del teatro Principal de Gracia ha estat reforsada ab lo galan Sr. Nieto.

Ab tot y aixó la concurrencia no es molta y es que á aquell teatro no 'l saloa ni el *nieto* ni l' avi ¡Llástima!

** Avuy ha de comensar sas funcions en lo Tivoli una companyia d' opera italiana. Los artistas catalans hi tenen bona representació: lo tenor Angioletti, lo baix Serra, lo tenorino Oliver y altres paisans figuran en la llista. Tambe hi ha 'l barítono Gabriel Rubi de qui tant bons recorts ne guardem. Pot esparársen alguna cosa de bó. No hi faltarem.

** Pera demà passat se prepara en lo teatro Calvo-Vico una escollida funció composta del estreno del drama català en tres actes y en vers *¡Fratricida!* original de D. Jaquin Roig. També se estrenarà la comedia en un acte y en vers *¡Contrabando!* del festiu escritor D. Anton Saltiveri.

Donarà fi á la funció la aplaudidisa comedia *Als peus de vostre* per la Srta. Virgili y varios aficionats.

Lo repartó del drama es com segueix: Marcé, Senyoreta Panadés; Maria, Srta. Sala; Roca, Sr. Arolas; Joan, Sr. Llibre; Anton, Sr. Güell; Enrich, Sr. Coll; Met, Sr. Morer; Alcalde, Sr. Carnicero; Feliu, senyor Rubió.

** En lo mateix teatro celebrarán son benefici diu-menje al vespre los actors Srs. Morer y Güell ab *La Patizamba* y la pessa catalana *L' hereu Pruna* en que 's distingeix lo Sr. Morer.

** Sembla ('s dóna per cert, per mes que no sabem si ho es encara) que la Sra. Parreño tornarà á figurar la temporada que vé en la companyia del teatro Romea.

** La extensió de la revista de la tragedia *Hydro-Mel* que tenim escrita, 'ns obliga á aplassar sa publicació fins dijous vinent, com tambe l'excés d' sriginal nos priva avuy d' insertar altres articles.

En Novetats s' estrenarà aviat lo drama sacro *Magdalená*, en castellá.

COLABORACIÓ ADMESA

Jo Manel, l' abaix firmat
aprenent d'apotecari
y al mateix temps secretari
de una gran societat,
participo—y no 'm sab mal—
ab tota formalitat
que lo remey he trobat
per curar qualsevol mal.
Tant als solters y solteras
com casadas y casats
criadetas y enviudats
y gent de totes maneres,
á tots jo ben be asseguro
que sens pór poden usarlo,
cada setmana mudarlo
y 'ls treurá de tot apuro.

No 'ls hi vull pas regalá
eix remey; prou barato es,
que val deu centims no mes:
es LO TEATRO CATALA

MANEL DEL TRANVIA

CAVILACIONS

Reproduhim las del número anterior, ja que alguna d' ellas va surtir ab erradas d' imprenta que las feyan indescifrables.

Als que envihin, donchs, endevinadas las solucions d' avuy, havent acertat ja las del n.º 67, se 'ls hi regalará entrada y butaca per assistir á una representació del ball *Excel·lor*.

Conversa

- ¿Sabs quantas n' hi ha? Que te 'n vagis.
- La rabia 't mata.
- Los nervis me matan.
- ¡Oh! es diferent, donchs.
- ¡No que no! Ja ho crech.

— Si qu' amich... Allavoras vésten tu á la...

— Hont vols?

— ¡Ah! no ho sabs? A fé que tu y jo ho hem dit, y no siguis res de las dos cosasqu' hem dit també un cop.

SIMON DEL SOL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	—Nació
6	4	5	3	3	7	—Art militar	
2	3	4	6	7	—Insecte		
2	3	6	7	—Instrument			
7	3	7	—Adverbi de temps				
3	5	—Nota musical					
2	—Vocal						

A. XALABARDER Y S.

GEROGLIFICH

Lo fan

E s
e eh he
N Ponent A
XC + 10 C
Eva r 1/5 kè

A. RUMIAR

ROMBO

. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .

Primera ratlla vertical y horizontal, consonant; 2.ª, peix; 3.ª, 's troba en la taula del pages; 4.ª, poeta célebre; 5.ª, corda de guitarra; 6.ª, objete de cuina; 7.ª, vocal.

F. ALLIM.

TRENCA-CLOSCAS

RAMON GRASES
Boqueria, setse
BARCELONA.

Formar ab las lletres d' aquesta direcció, lo nom de quatre pobles de Catalunya.

PEP GALLEDA.

MUDANSA

Ma tot nota musical,
Altres tot un aliment:
Qui esta tot no está malalt,
Part del home altres total,
Y 'l tot es bestia excelent.

NAS DE KIOSKO.

CORRESPONDENCIA

Nas de kiosko: está molt bé.—C. Forner: está molt mal.—Pep Galleda (Tarrassa): ja 'l rebrá; pero 's paga per adelantat.—E. Oliver: no n'hi va haver de cnbertas. Atesa sa reclamació.—L. Ginesta (Tarragona): ¿no sab algú?—Eduardo: endevinadas las del 67. ¡Animo y fora!—Gestus, A. Mall, Joaquim Pelat, Orga de Rahons: no 'ns busquin las pessigollas.—Antoni Ráfols: prou.

PUJOL Y SOLÉ, IMPRESORES, TALLERS, 45

TRASPARENTS

GRAN ASSURTIT EN LA MATEIXA FÁBRICA

Carrer de la Morera, 6, 1.er

Segona travessia de la dreta del carrer del Hospital

—♦ ENTRANT PER LA RAMBLA ♦—

◆◀ LO MELLOR REMEY ▶◆

de tots los coneguts pera reforsar á grans y á petits, es lo

AYXEROP Hipofosfíts de VALLÉS

— LOS RESULTATS SON POSITIUS —

Se ven al preu de 3 pesetas en las principals farmacias d' Espanya,

y al engrós, **CARDERS, 3**

CONSTRUCCIÓ DE TEATROS

SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

Per informes y detalls, dirigirse al fuster del carrer d' Estruch, 11,

BARCELONA

POLVO DE SABÓ PERFUMAT

— PERA AFEITAR —

✻ FÁBRICA ✻

DE RAMON PUIG Y HUMBERT

—o—o— Saucó, n.º 1. CANET DE MAR —o—o—

Paquets de pes, 400 grams á 1 pesseta cada un,
y al por major, 25 per cent de bonificació

FABRICACIÓ DE
Llunas Assogadas

PERA MIRALLS DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, ◆◆◆◆

◆◆◆◆ baldosas ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆◆ baldosetas, etc., etc.

TELEFONO, 1397

Carrer de Condesa Sobradiel, 3

BARCELONA

CENTRE
DE CAMARERS ANTICHS DE BARCELONA
Hotels, Restaurants, Confiteries, Cafés y Casas particulars
BAIX LA DIRECCIÓ DE
JAUME CASSÓ
Per encàrrechs
CABRAS, 9, 2.º, 2.º

TALLERS DE FOTOGRAFAT
fotografia, grabat directe al natural, cromoti-
pografia y zincografia
DE
JOSEPH GILL
Universitat, 63. 1.º (xanflá Mallorca)
BARCELONA
Secció rápida pera periódichs setmanals

Fábrica de Caixas pera Caudals
BASCULAS DE TOTOS CLASSES
y panys de seguritat, aixis com també
romanas, balansas etc.
J. POL Y JOVER
21, Carrer Ample, 21.—BARCELONA

Frederich J. Garriga

Artista dedicat á fer lo plan del moviment
escénich de qualsevolga ópera, sarsuela,
ó espectacle; figurins & & «»«»«»«»«»

Balmes, 31, 1.º

Centre Artistich.—Barcelona.

ENQUADERNACIONES
DE
BIBLIÓFIL; RESTAURACI
de llibres antics, daurats, relleus
y llibres pera 1.º comers

J. RUIZ

RULL, 5.—CODOLS, 12
BARCELONA

FREDERICH BALLERA

Pintor de tota classe de treballs

Especialitat en cartelons de teatro

San Pere Màrtir, n.º 45, botiga

GRACIA

IMPORTANT

En un dels proxims números ex-
plicarem lo temps, modo y forma en
que 's farán los regalos als que pre-
sentin colleccions de cubertas d'anun-
cis de

LO TEATRO CATALA

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIÓ

CASA FUNDADA
en 1854

VALLS GERMANS

CASA FUNDADA
en 1854

ENGINEYERS INDUSTRIALS

Premiats ab 23 medallas, diploma d'honor y diploma de Progrés

Telegramas.—VALLS, Camposagrado 19, Ensanche, Ronda de San Pau, Barcelona.—Teléfono, 595.

LO TEATRO CATALÀ

PERIÒDICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

◆◆◆◆◆ TELÓ DE ANUNCIS ◆◆◆◆◆

ADVERTENCIA

Consérvinse aquestas cubertas, porque presentantlas quant se dirá, se obtindrán ab ellas regalos que s' anunciarán oportunament.

LO TEATRO CATALÀ

SURT PUNTUALMENT CADA DIJOURS, VENENTSE EN LOS PRINCIPALS KIOSKOS Y EN TEATROS

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . . . una pesseta trimestre.

Fora. . . . . 1'50 » »

ULTRAMAR

Semestre. . . . . 7 pessetas.

Un any. . . . . 12 » »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . . . 10 céntims.

Id. atrassat. . . . . 15 » »

PREUS D'ANUNCIS PER CADA INSERCIÓ

1.ª plana . . 10 anuncis en total, á 2 ptas. un

2.ª y 3.ª pla. 12 » » á 1 » »

4.ª plana. . 12 » » á 1'50 » »

PER UN TRIMESTRE Ó MÉS, HI HA REBAIXA

Punts de suscripció y d' admissió d' anuncis:

En la Administració, (Diputació, 125, 2.ª 3.ª)

y Arxiu central lirich-dramàtich

UNIÓ, 5, 3.er, 2.^a

TRENCADURAS

Se curan aviat y radicalment ab lo Braguer mecánich regulador inventat per l' especialista Sr. Palau. Recomanat per tots los metjes eminents y premiat en la última Exposició de Barcelona. Té concedit Real privilegi. Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la Iglesia de la Mercé.

Consultori ortopédich de 8 á 1 y de 3 á 8

ARXIU LIRICH-DRAMÀTICH

DE

Bonnin germans

Copisteria de vers y música

Servey á tots los punts d' Espanya

PREUS ECONÒMICHES

Carrer del Vidre, número 2, pis 4.^{rt}

— tocant al de Fernando VII —

BARCELONA

Despaig cada dia, fins á las 9 del vespre

◆ CONTRACTAS PERA ARTISTAS ◆

◆◆◆ AGENCIA DE TEATROS ◆◆◆

Cafés, Colmados y Ultramarinos

ANIS NEGRITA

Superior á tots los coneguts, per sas qualitats digestivas y esmerada fabricació

J. FORNÉS, GERMANS — DESPAIG, carrer de San PAU, 77

Lo remey mes ignocent y que cura mes prompte y radicalment la **BLANHORRAGIA** y demés **FLUJOS** de las vias urinarias, es lo **SANDALO PIZÁ.**

= 13 ANYS DE ÉXIT =

Unich aprobat y recomanat per las Reals Academias de Medicina de Barcelona y de Mallorca, corporacions científicas y renombrats práctichs que cada dia lo proscriuhen reconeixentli ventatjos sobre tots los remeys semblants.—Frasco, 14 rals

Farmacia del Dr. Pizá, Plassa del Pi, 6, Barcelona y principals de Espanya.

Perrucas y Postissos de tota classe

PERA TEATROS

GRAN SALÓ

— pera afeitar, tallar y rissar cabells —

PERRUQUERIA DE

VICENS GARCIA

Conde del Asalto, 6, pral.—Casa establerta desde l'any 1840

ESPECIALITAT EN PERRUCAS DE DISFRESSAS

PIANOS Y ARMONIUMS

MASERAS Y FILL

PROVEEDORS DE LA REAL CASA

Premiats en varis certámens nacionals y extranjers

Ventas al comptat y á plassos.—Cambis

MAGATZEM-EXPOSICIÓ

Riera del Pi, 10 y 12

BARCELONA

CONSERVATORI DE MÚSICA

dirigit per lo professor

D. EUSSEBI BOSCH

Carrer Major, 33, 1.er

GRACIA

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló pera afeitar, tallar y rissar lo cabell,

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSURTIT DE PERRUCAS

y tota classe de postissos per' artistas de teatro

Boters, 8, entressuelo

MAQUINETAS PERA FER MITJA

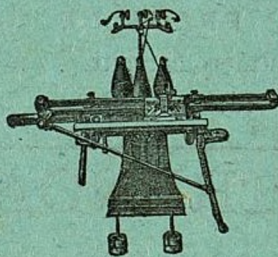
—Las mellors del món—

S' hi fan mitjas, mitjons, camisetas de punt d' agulla igual que á la má, comensadas y acabadas á la mateixa máquina, proporcionant la mellor manera de guanyarse la vida á casa.

Se ven á plassos y al comptat.—Expornació á qualsevol població.

L' ensenya de franch á treballarhi

N. AGUSTÍ MANYOSA, Archs Junqueras, 4, 1.er

Aparatos
pera pèndrer dutxas.

SANTASUSANA

Máquinas
de cusir,
máquinas
de fer mitja

—PREUS SENS COMPETENCIA—

Taller pera adobar tota classe de máquinas

Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33.—BARCELONA

FOCHS ARTIFICIALS

DE

ERASME PASCUYL

Torrent de la Olla, núm. 6

GRACIA

**GRAN TALLER
DE ATRÉS PERA TEATROS**

DE

EUSSEBI VIDAL

Ornamentació de totes classes

Maniquís pera sastres y modistas

OBJECTES DE CARTRÓ-PEDRA

Unich y exclussiu en sa classe en tot Espanya

Ronda de Sant Pau, núm. 48

BARCELONA